

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS
AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2011

I DEITYRUAR

SKEMA E VLERËSIMIT TË TESTIT

VARIANTI A

Lënda: Letërsi dhe Gjuhë shqipe

Shkolla e mesme teknike profesionale (3+2) dhe 5-vjeçare

Udhëzime të përgjithshme:

- Testi përbëhet nga dy pjesë.
- Testi përmban një total prej 50 pikësh.
- Testi ka 25 pyetje. 13 me zgjedhje dhe 12 me zhvillim.
- Për pyetjet me zgjedhje përgjigja e saktë vlerësohet me 1 pikë.
- Për pyetjet me zhvillim përgjigjet konsiderohen orientuese dhe në skemë parashikohen variantet e mundësive të përgjigjeve të nxënësve.
- Vlerësimi i pyetjes *ese* do të bëhet duke pasur parasysh rubrikat në tabelën e vendosur në fund të pyetjes dhe që është posaçërisht për vlerësuesit e testit.
- Saktësia gjuhësore ndikon negativisht në vlerësimin e nxënësit, në ato raste, kur ka përsëritje të theksuar gabimesh ose gabime të cilat prishin në mënyrë të vazhdueshme kuptimin e shprehjes.

PJESA II

Alber Kamy

I Huaji (fragment)

Pyetja 13	B	1 pikë
Pyetja 14	A	1 pikë
Pyetja 15	D	1 pikë
Pyetja 16	C	1 pikë
Pyetja 17	A	1 pikë
Pyetja 18	C	1 pikë

Pyetja 19 1 pikë

Model përgjigjeje

Mersoi ndodhet në sallën e gjyqit, sepse *ka kryer një vrasje* dhe pret të *gjykohet* për këtë, etj.

- 1 pikë Nëse nxënësi jep arsyen pse Mersoi ndodhet në sallën e gjyqit.
0 pikë Nëse nxënësi përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Shënim:

Nxënësi do të marrë pikën edhe kur në përgjigjen e dhënë, jep arsyen e mësipërme të formuluar në një mënyrë tjetër.

Pyetja 20 2 pikë

Model përgjigjeje

a) Mersoi konsiderohet si personazh *indiferent ndaj botës dhe ndaj fatit të tij*.

Në këtë kënvështrim justifikohet edhe mosreagimi i tij. Shkak i mosreagimit është edhe fakti se atij i duket e kotë *përpyjekja*. Ai mendon se gjithçka tashmë ka marrë fund.

Mersoi gjykohet për atë që është dhe jo për atë që bën, prandaj ai nuk reagon.

Megjithëse zhvillohet gjyqi, opinionet e atyre që gjykojnë Mersoin bëhen të ditura që më parë. Ata *pothuajse e kanë marrë vendimin për të, paraprakisht*.

Dhe kjo është *një situatë absurde*. I ndodhur përballë këtij fakti Mersoit i duket e kotë të *reagojë*.

b) Model *shembulli* nga fragmenti: *Nuk mendoja më për asgjë. Por kryetari më pyeti nëse kisha gjë për të shtuar. U mendova. Thashë: "jo". Atëherë më morën.*

Shembulli mund të jepet edhe me perifrazim. P.sh: Mosreagimi i Mersoit duket kur atë e marrin pas dhënies së vendimit dhe ai nuk thotë asnjë fjalë.

- 2 pikë Nëse nxënësi përgjigjet për dy kërkesat si në modelet e përgjigjeve.
1 pikë Nëse nxënësi përgjigjet vetëm për një nga kërkesat.
0 pikë Nëse nxënësi përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Shënim:

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë, jep një shpjegim apo shembull që nuk e përmban modeli i përgjigjes, por afron me logjikën e pyetjes dhe që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë.

Pyetja 21 3 pikë

Model përgjigjeje

a)

* Reagimi i parë i Mersoit:

Merso i kërkon me sy Marian në sallë.

ose

Përgjigja mund të jepet duke dhënë shembullin direkt të shkëptur nga fragmenti: *Kjo më bëri të kujtohem se gjatë gjithë procesit nuk e kisha kërkuar me sy Marian*

* Reagimi i dytë i Mersoit:

Nuk dëshiron të shohë më askënd, as Marian.

ose

Përgjigja mund të jepet duke dhënë shembullin direkt nga teksti: *Nuk vështrova nga Maria.*

b) Merso i ndihet tashmë pa shpresë, krejt i vetmuar apo totalisht i huaj për botën dhe me botën, etj.

3 pikë Nëse nxënësi zbulon dy reagimet dhe jep gjendjen shpirtërore të Mersoit.

2 pikë Nëse nxënësi zbulon vetëm dy reagimet ose një reagim dhe gjendjen shpirtërore të Mersoit.

1 pikë Nëse nxënësi zbulon vetëm njërin reagim ose jep vetëm gjendjen shpirtërore të Mersoit.

0 pikë Nëse nxënësi përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Shënim:

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë jep një shpjegim apo shembull që nuk e përmban modeli i përgjigjes, por afron me logjikën e pyetjes dhe që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë

Pyetja 22 3 pikë

Model përgjigjeje

a) Përemri **Ne** përfshin: Mersoin, Marian, miqtë e tij Çeleste dhe Rajmond, avokatin, gazetarin i ri, kryetarin, xhandarët, sallën, etj.

b) Të gjithë **presin me padurim** vendimin. Njerëzit i kanë sytë nga Merso. Ata janë njerëzit e njohur të tij, por edhe të tjerë që nuk e dinë kush është ai. Vetë Merso i shikon të gjithë me radhë për të gjetur midis tyre **një opinion** apo një përgjigje nga reagimi i tyre se si mund të jetë vendimi.

c) Jemi në momentin e vendimit. **Ka ankth, padurim**. Kështu që njëra palë përkrah Mersonë **dhe është me të**, pala tjetër **pret gjakftohtë, por plot kureshtje vendimin**, përsëri duke parë Mersoin, për të parë reagimin e tij në momentin **e këtij** vendimit.

3 pikë Nëse nxënësi jep tri përgjigje në përshtatje me referimet e mësipërme.

- 2 pikë** Nëse nxënësi jep dy nga përgjigjet në përshtatje me referimet e mësipërme.
1 pikë Nëse nxënësi jep vetëm një përgjigje nga përgjigjet e mësipërme.
0 pikë Nëse nxënësi përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Shënim:

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë, bën një shpjegim që nuk e përmban modeli i përgjigjes, por që ka lidhje me logjikën e pyetjes dhe që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë

Pyetja 23 2 pikë**Model përgjigjeje**

- a) *Nënteksti është i lidhur me veprimin që rrjedh shpejt dhe me faktin që vendimi është marrë me kohë*, pavarësisht se sa fajtor është Mersoi dhe pa përfillur mbrojtjen e tij etj.
- b) Kjo tregon se personazhi ndodhet *në një situatë absurde* etj.

- 2 pikë** Nëse nxënësi jep dy përgjigje sipas modelit të përgjigjeve të mësipërme
1 pikë Nëse nxënësi jep vetëm njërin nga përgjigjet.
0 pikë Nëse nxënësi përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Shënim:

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë, bën një shpjegim që nuk e përmban modeli i përgjigjes, por që ka lidhje me logjikën e pyetjes dhe që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë

Pyetja 24 3 pikë**Model përgjigjeje**

- a) shenjat që shërbejnë si paralajmërim për vendimin tragjik në paragrafin e fundit mund të jenë:
zilha, përplasja e derës, lëvizja e njerëzve etj.

Përgjigja mund të jepet edhe me shembuj nga paragrafi i fundit:

Më në fund tringëlli një zile./ U përplasën dyer./ Njerëz vraponin nëpër shkallë etj

- b) Një nga tiparet e stilit që del në shprehjen e kërkuar është *konciziteti*.
I kursyer në fjalë, me një *thjeshtësi* të habitshme, me një *stil të zhveshur*, Kamy jep rrugën drejt zgjidhjes së fabulës së tij.

- 3 pikë** Nëse nxënësi jep dy shembujt dhe tiparin e stilit.
2 pikë Nëse nxënësi jep një shembull dhe tiparin e stilit ose vetëm dy shembujt.
1 pikë Nëse nxënësi jep vetëm njërin shembull ose vetëm tiparin e stilit.
0 pikë Nëse nxënësi përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Shënim:

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë, jep shembull dhe bën një shpjegim që nuk e përmban modeli i përgjigjes, por që ka lidhje me logjikën e pyetjes dhe që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë

Pyetja 25

8 pikë

Për esenë do të ndiqen kriteret e mëposhtme:

KRITERI I: SHTJELLIMI I IDESË

2 pikë

Vlerësuesi do të shikojë nëse nxënësi:

- përshkruan vetminë njerëzore, individuale ose kolektive apo në marrëdhënie të ndërsjellta.
- shpreh pasojat e kësaj vetmie.
- vendos raporte midis vetmisë dhe përballjes së njeriut me të.
- i referohet gjendjes së Mersoit dhe veprës së Kamysë.
- përdor detaje përshkruese.
- përdor figura letrare.
- realizon një përshkrim që ka ritëm dhe larmi këndvështrimesh
- etj.

KRITERI II: ORGANIZIMI DHE STRUKTURA E ESESË 2 pikë

1 pikë Struktura e esesë

- respekton elementet e strukturës së esesë:
hyrjen
zhvillimin
përfundimin

Nxënësi merr **1 pikë** nëse përgjigjen e dhënë e strukturon sipas skemës së mësipërme.

1 pikë Organizimi i esesë

- organizim logjik, ku shfrytëzohen teknika të tilla si koherenca dhe unifikimi i paragrafëve (lidhja logjike mes paragrafëve, kalimi në mënyrë të natyrshme).

KRITERI III: STILI DHE ORIGJINALITETI

2 pikë

Vlerësuesi do të shikojë nëse nxënësi:

- përmes gjuhës që përdor, krijon një përshtypje të përgjithshme për atë që do të shprehë.
- shprehet me një gjuhë eseistike.
- ka fjalor të pasur.
- stil origjinal.

KRITERI IV: SAKTËSIA GJUHËSORE

2 pikë

(1 pikë sintaksa dhe 1 pikë drejtshkrimi)

Vlerësuesi do të shikojë nëse nxënësi:

- strukturon qartë përgjigjen nga pikëpamja gramatikore.
- ndërton fjali që janë të sakta dhe të qarta.
- përdor fjali që variojnë në modele, gjatësi dhe ritëm.
- ka saktësi drejtshkrimore.